

Projekt Roheoskused põllumajanduse, loomakasvatuse aianduse ja kalanduse ettevõtete rohepöörde toetamiseks

K4 Põllunduse Ettepanekud Kutsekojale kutsestandardite täiendamiseks roheoskustest tulenevate kompetentsidega

Taimikasvataja EKR, tase 4 (Kehtib alates 31.10.2023)

Õppekavad: põllumajandustöötaja, tase 4 kutsekeskharidusõpe, taimekasvataja, tase 4 kutseõpe, põllumajandustöötaja, tase 4 (taimekasvataja)

B.2 Taimekasvataja, tase 4 üldoskused

Hindab ettevõtte (inimtegevuse) mõju ökosüsteemile, keskkonnale ja selle kestlikkusele

Mõistab ringbiomajanduse põhimõtteid ning arvestab nendega oma töös

Teab otseturustamine ja "Talust taldrikule" põhimõtteid

B.3.1. Põllu- ja rohumaakultuuride kasvatamine

Mõistab mullaproovide võtmise meetodikat, mullaanalüüsi vajadust ja tulemuste kasutamist, vajadusel võtab mullaproovid vastavalt juhiste *arvestades proovitulemuse eesmärki (bioloogiline mitmekesisus ja toiteelemendid)*

Koostab viljavaheldusplaani vastavalt juhiste *arvestades vahekultuuride kasvatamise vajadust lähtudes mulla omadustest*

Seadistab väetamisel kasutatava tehnika, *väetab põllukultuure, arvestades määratud väetusnorme, keskkonna piiranguid*

Töötleb seemneid taimekaitsevahenditega (puhib) vastavalt juhiste; teeb taimekaitseteid vastavalt juhiste, teeb taimekaitseteid vastavalt juhiste *arvestades integreeritud taimekaitse ja keskkonnavalaseid nõudeid*

B.3.3 Rohumaakultuuride koristamine ja säilitamine

Valmistab hoidla ette sööda hoiustamiseks; ladustab ja hoiustab sööda *vastavalt keskkonnavalastele nõuetele*, võtab söödaproovid vastavalt juhiste

B.3.4 Põllumajandusmasinate hooldamine ja remontimine

Kontrollib masinate ja seadmete töokorrasolekut *ning hooldab neid vastavalt juhiste ja keskkonnavalastele nõuetele*

Valmistab masinad ja seadmed ette hooajatöödeks ning hoiustamiseks *vastavalt juhiste järgides keskkonnavalaseid nõudeid*

Määrab ja hindab tööseadmete kuluosade seisundit ning vajadusel asendab ja/või remondib vastavalt juhiste *järgides keskkonnavalaseid nõudeid*.

Taimekasvatustootja EKR, tase 5 (Kehtib alates 31.10.2023)

Õppekavad: taimekasvatustootja, tase 5 kutseõppe jätkuõpe, põllumajandustootja, tase 5 (taimekasvatustootja) jätkuõpe

B.2 Taimikasvataja, tase 5 üldoskused

Hindab ettevõtte (inimtegevuse) mõju ökosüsteemile, keskkonnale ja selle kestlikkusele ning kasutab ettevõtte mõju leevendamise võimalusi

Rakendab ringbiomajanduse põhimõtteid oma ettevõttes

B.3.1. Põllu- ja rohumaakultuuride kasvatamine

Korraldab mullaproovide võtmise, analüüsib ja kasutab tulemusi

väetamisplaani/viljavaheldusplaani jm koostamiseks, lähtudes kasvatatavast põllukultuurist, *keskkonnast* ja õigusaktidest tulenevatest piirangutest.

Korraldab maa külviks ettevalmistamise, arvestades mullastiku- ja *keskkonnaolusid* ning mullaharimise viise (otsekülv, minimeeritud ja tavaharimine)

Koostab väetamisplaani, lähtudes kasvatatavast kultuurist, ning õigusaktidest tulenevatest piirangutest; korraldab kultuuride väetamise ja kasvuäegsete hooldustööde tegemise *lähtuvalt keskkonnaalastest nõuetest*

B.3.3 Rohumaakultuuride koristamine ja säilitamine

Korraldab koresööda varumise, hinnates niite niiskusesisaldust, arvestades ilmastiku- ja *keskkonnatingimusi*, tehnoloogiat ja eesmärki (hein, silo); dokumenteerib varumise käigus saadavad andmed ning määrab esialgse saagikuse

B.3.4 Põllumajandusmasinate hooldamine ja remontimine

Korraldab masinate ja seadmete ettevalmistamist (puhastamist ja hooldamist) hoiustamiseks või hooajatöödeks, arvestades ettevõtte töökorraldust ja *keskkonnaohutust*

Loomakasvataja EKR, tase 4 (Kehtib alates 31.10.2023)

Õppekavad: põllumajandustöötaja, tase 4 kutsekeskharidusõpe, loomakasvataja, tase 4 kutseõpe (spetsialiseerumised veisekasvataja, linnukasvataja, lamba/kitsekasvataja, küülikukasvataja), põllumajandustöötaja, tase 4 kutseõpe (veisekasvataja, lamba- ja kitsekasvataja)

B.2 Loomakasvataja, tase 4 üldoskused

Hindab ettevõtte (inimtegevuse) mõju ökosüsteemile, keskkonnale ja selle kestlikkusele

Mõistab ringbiomajanduse põhimõtteid ning arvestab nendega oma töös

Teab otseturustamine ja "Talust taldrikule" põhimõtteid

B.3.1 Loomade või lindude hooldamine

Hoolitseb loomade või lindude üldise heaolu eest vastavalt heaolunõuetele kasutades ressursitõhusaid töövõtteid. Mõistab oma tegevuse mõju ökosüsteemidele

Selgitab looma heaolust tulenevaid pidamisnõudeid ja keskkonda taastavaid loomakasvatusepraktikaid

B.3.2 Loomade või lindude söötmine

Jälgib visuaalselt loomade või lindude söömist, järelejäanud sööda kogust ja *söömiskäitumist*

Ladustab söödad, puhastab hoiuruumid, hindab söötade ja vee kvaliteeti organoleptiliselt, *eemaldab riknenud sööda ja vee, ladustab ja hoiustab söödad keskkonnanõutele ja bioohutusele vastavalt*

Nimetab liigile omaseid söötasid ja alternatiivseid söötamise võimalusi, selgitab kestlikke söötmiss võimalusi ja teab kohalikke alternatiivseid söötasid

B.3.3 Loomade või lindude tervisliku seisundi jälgimine ja ravi loomaarsti juhendamisel

Teab ennetavaid meetmeid looma või linnu tervise tagamiseks

Mõistab erinevate ravimeetodite mõju ökosüsteemi ja karja tasandil

Looma või linnu surma korral teavitab vastutavat isikut, osaleb korjuse transportimisel ja hoiustamisel, *eemaldab ja hoiustab korjuse järgides bioohutust arvestades seadusest tulenevaid nõudeid ning vastutava isiku juhiseid*

B.3.4 Loomade karjatamine

Rajab ja hooldab karjaaedu, -teid või täiustatud puurisüsteeme (küülikud) kontrollib karjaaia korrasolekut, vajadusel parandab ja teisealdab aedu vastavalt juhistele *lähtudes kestliku põllumajanduse põhimõtetest*

Teab erinevaid jootmisviise karjatamise tingimustes lähtudes keskkonna ja loomade heaolu nõuetest

Jälgib ja liigutab karja vastavalt juhistele – portsjonkarjatamine

Mõistab liigirikkuse olulisust keskkonnale rohumaa segude koostamisel. Hooldab niidud ja karjamaad arvestades kasvavaid kultuure keskkonnasäästlikult

B.3.6 Lüpsmine

Lüpsab loomad ja desinfitseerib nidad lüpsijärgselt vastavalt juhistele; eraldab ja utiliseerib toiduks sobimatu piima *arvestades mõju keskkonnale, kasutab kulutarvikuid säästlikult*

Loomakasvatustootja EKR, tase 5 (Kehtib alates 31.10.2023)

Õppekavad: loomakasvatustootja, tase 5 kutseõppe jätkuõpe (spetsialiseerumised veisekasvatustootja, küülikukasvatustootja, lamba/kitsekasvatustootja, hobusekasvatustootja, linnukasvatustootja), põllumajandustootja, tase 5 (veisekasvatustootja, lambakasvatustootja) jätkuõpe

B.2 Loomakasvataja, tase 5 üldoskused

Hindab ettevõtte (inimtegevuse) mõju ökosüsteemile, keskkonnale ja selle kestlikkusele ning kasutab ettevõtte mõju leevendamise võimalusi

Rakendab ringbiomajanduse põhimõtteid oma ettevõttes

B.3.1 Loomade või lindude hooldamine

Tagab loomade või lindude heaolu ja hooldamise (söötmiss- ja jootmissala puhastamise, sõnniku eemaldamise, allapanu lisamise); jälgib ja reguleerib vastava automaatika abil sisekliimat ning jälgib sööda ja vee olemasolu *lähtudes kestliku põllumajanduse põhimõtetest*.

Kasutab digitehnoloogilisi vahendeid ja teeb järeldusi saadud info põhjal

Teab tootmiss- ja pidamisega seotud näitajate arvvaartusi nt korduv haigestumine, poegimisvahemik, uuslüpsiperiood

B.3.2 Loomade või lindude söötmine

Korraldab loomade söötmise vastavalt ettevõtte töökorraldusele lähtudes kestliku põllumajanduse põhimõtetest.
Kasutab alternatiivseid söötasid, teab rohumaa rajamise põhimõtteid ja selle liigirikkuse olulisust

Hindab vatsaseedet ja korrigeerib sellele vastavalt söödaratsiooni

Kogub bioloogilised jäätmed ja pakendid bioohutust ja keskkonnanõudeid järgides

B.3.3 Loomade või lindude tervisliku seisundi jälgimine ja ravi loomaarsti juhendamisel
Korraldab loomade või lindude tervishoiu tagamise vastavalt ettevõtte töökorraldusele lähtudes kestliku põllumajanduse põhimõtetest.

Korraldab pidamis-ja söötmingimused haiguste ennetamiseks ja varaseks avastamiseks ning ravimite vastutustundliku kasutamise

Koostab karjaterviseplaani koostöös veterinaariga

B.3.5. Loomade karjatamine

Korraldab loomade karjatamise vastavalt ettevõtte töökorraldusele lähtudes kestliku põllumajanduse põhimõtetest

Otsustab karjamaataimede koosluse ja karjatamise viisi lähtudes kestliku põllumajanduse põhimõtetest

Planeerib ja korraldab karja ajamist vastavalt karjatamisplaanile kasutades elektroonilisi kaarte vältides ülekarjatamist

Korraldab karjatamisel jootmise ja loodulike veekogude lähedal karjatamise keskkonnanõuetest

B.3.6 Loomade taastootmine

Korraldab loomade taastootmise ja aretuse vastavalt ettevõtte töökorraldusele lähtudes kestliku põllumajanduse põhimõtetest

Valib kõrge söödaväärinduse efektiivsusega ja kohalikus keskkonnas vastupidava tõu või aretussuuna

B.3.4 Juhtimine ja majandamine

Kavandab tootmisprotsessi ja tootmisprotsessiks vajalikud ressursid kestliku põllumajanduse põhimõtetest lähtuvalt, kasutades erialast tarkvara, elektroonilisi andmebaase ja kaarte

Kavandab äriprotsesside elluviimiseks vajalikud ressursid, arvestades ettevõtte tööprotsesse ja kokkuleppeid ja kestlikku majandamist

Hobuhooldaja EKR, tase 4. (Kehtib alates 01.11.2021)

Õppekavad: hobuhooldaja, tase 4 kutsekeskharidusõpe; hobuhooldaja, tase 4 kutseõpe

B.2 Hobuhooldaja, tase 4 üldoskused

Mõistab säästliku ja kestliku keskkonna olulisust, inimtegevuse mõju keskkonnale ning enda ja oma rolli selles

Oma töös lähtub keskkonnanõuetest ning kasutab keskkonnasäästlikke töövahendeid, sorteerib kasutatud pakendid vastavalt jäätmeseadusele.

Mõtleb süsteemselt ja teeb andmete põhjal järeldusi tallitööde kohta

Digitehnoloogilisi vahendeid kasutamine

Jäätmealane seadusandlus

Keskkonnanõuded

Teaduspõhisest loomakasvatusteave

B.3.1 Hobuste hooldamine

Teeb lähtuvalt pidamisviisist hobusele asemed, ladustades allapanu ja sõnniku *arvestades keskkonnasäästlikku majandamist*

Puhastab, peseb ja pügab hobuseid *lähtudes keskkonnanõuetest ning kasutab keskkonnasäästlike töövahendeid, sorteerib kasutatud pakendid vastavalt jäätmeseadusele*
Korrastab ja hooldab karjaaia lähtudes keskkonnaseadusest ja kasutades keskkonnasäästlike materjale

B.3.2 Hobuste söötmine

Hindab visuaalselt hobuste toitumust ja *mõistab lihtsama teaduspõhise söödaratsiooni koostamise põhimõtteid ning keskkonnasäästlikku söödakasutust*

B.3.3 Hobuste taastootmine

Mõistab tõugude geneetilise mitmekesisuse olulisust (sh pärandtõud) muutuvate kliimatingimuste kontekstis

Mõistab hobuste omaduste pärandumist ja aretuse põhimõtteid lähtudes teaduspõhisest loomakasvatusteabest

Vaatleb erinevaid hobuseid märgates kõrvalekaldeid välimikus ja liikumises vastavalt tõuaretuse programmile lähtudes hobuse väärindamise protsessi põhimõtetest

Kirjeldab erinevaid paarusviise, *mõistab tegevuse süsteemsust, hobuste taastootmise iseärasusi* ja otstarbekat rakendamist lähtudes ettevõtte eripärast

Kirjeldab mära poegimiseelset seisundit ning inimese tegevusi protsessis, mõistab selle olulisust arvestades loomade tervise ja loomaheaolu nõudeid

B.3.4 Noorhobuse õpetamine

Juhistest lähtuvalt õpetab noorhobuseid sotsialiseeruma vastavalt vanusele ja kasutuseesmärgile, (puhastab, päitsestab, valjastab jm), arvestades *liigiomasest eripärast, inimeste ja hobuste turvalisust lähenedes teaduspõhiselt*

Selgitab õpetamise mõju hobuse ja pakutava teenuse kvaliteedile

B.3.5 Hobumajandushoonete, rajatiste, talliümbruse ja hobuinventari hooldamine

Hooldab ja kasutab hobuinventari heaperemehelikult ja vastavalt kasutusjuhendile *arvestades keskkonna säästlikkust*

Kasutab ja hooldab treeninginventari vastavalt juhiste ja inventari spetsiifikale *arvestades keskkonna säästlikkust*

Kasutab ja parandab tallitööriistu, vastavalt vajadusele, võimalustele ja juhiste arvestades taaskasutuse võimalusi

Arvestab elurikkuse olulisust, selle säilitamise vajadust ja väärindamise võimalusi jalutus- ja karjakopliite rajamisel (portsjonkarjatamine)

B.3.7 Ratsastamine ja rakendamine

Selgitab õpetamise mõju hobuse ja pakutava teenuse kvaliteedile

B.3.10 Näituste, oksjonite, võistluste jm hobumajandussündmuste korraldamine

Leiab digitehnoloogiliste vahendite abil infot ja annab ülevaate traditsioonilistest hobumajandussündmustest ja nende korraldamisest, selgitades nende olulisust ühiskonnas ja mõju hobusekasvatuse kvaliteedile

Koostab meeskonnatöona ideekavandi hobumajandussündmuse kohta, kasutades valdkonnapõhiseid andmekogusid

Analüüsib sündmust ja teeb kokkuvõtted lähtudes püstitatud eesmärgist ning mõtestab selle mõju keskkonnale ja selle kestlikkusele

Kalakasvataja EKR, tase 4 (Kehtib alates 27.11.2020)

Õppekava: kalakasvataja, tase 4 kutseõpe

B.2 Kalakasvataja, tase 4 üldoskused

Selgitab vesiviljeluse põhimõisteid, seisundit maailmas ja Eestis. Orienteerub kalanduse valdkonna töötajatele esitatavates nõuetes ning kutse omistamises arvestades säästlikku keskkonna kasutust

Kirjeldab veeloomade pidamisviise ja valib optimaalse pidamisviisi, lähtudes majanduslikest võimalustest, veeorganismide vajadustest arvestades keskkonnasäästliku majandamist

Leiab digitehnoloogilisi vahendeid kasutades infot keskkonnanõuete s.h jäätmealase seadusandluse kohta ning rakendab teadmisi kalakasvanduses

Mõistab loodusliku elurikkuse olulisust ja selle säilitamise vajadust ning oskab erinevate võtete vahendusel looduslikku elurikkust säästa ja suurendada

Kasutab kalanduses ja vesiviljeluses spetsiifilisi digitehnoloogilisi vahendeid oma töös

Selgitab säästliku ja kestliku keskkonna ning ühiskonna tagamise vajalikkust ja olulisust ning enda ja oma ettevõtte rolli selles

Selgitab keskkonnakaitseliste aspektide olulisust ja arvestab nendega kalanduses

B.2.1 Kalade kasvukeskkond ja hoid

Mõistab keskkonnakaitseliste aspektide olulisust ja arvestab nendega kalanduses

Mõistab veekasutuse optimeerimise (säästlik kasutamine vms), reoveekasutuse ja ümbertöötlemise olulisust ja kasutab veetsirkulatsiooni süsteeme

Kirjeldab energiasäästliku ja ressursitõhusa kalakasvatuse ja vesiviljeluse võtteid/majandamise viise ning kasutab neid oma töös

B.2.2 Kalade söötmine

Tunneb keskkonnasõbralike pakendite (biomaterjalid, monomaterjalid) materjale ning arvestab nende kasutamise võimalusi oma töös

Oskab arvestada kalade kasvatamise (söötmine ja pidamistingimused) iseärasusi ja tervishoidu ning oskab tootmist optimeerida

Mõistab erinevate kalakasvatustehnoloogiate mõju tootlikkusele ja kvaliteedile ning oskab neid rakendada oma töös

B.2.3 Kalade paljundamine

Hindab ja arvestab kalanduse ja vesiviljeluse biomassi ressursi mahte, kvaliteeti ning rakendab biomassi muundamise kaasaegseid tehnoloogiaid

B.2.4 Kalade tervisliku seisundi jälgimine, kõrvalekallete märkamine ja ravi spetsialisti juhendamisel

Mõistab kalade ja veeorganismide tervise (sh ravimite vastutustundlik kasutamine) ja nende heaolu olulisust ning tagab ettevõttes bioturvalisuse

B.2.5 Eluskala käitlemine ja kalade esmane töötlemine

Selgitab jäätmealast seadusandlust ja jäätmekäitlusnõudeid (sh jäätmete sorteerimine) ning järgib neid oma töös

Kirjeldab taimse ja loomse toorme väärindamise protsesse ning rakendab neid oma ettevõttes

B.2.6 Tehnoloogiliste seadmete kasutamine ja hooldamine

Selgitab keskkonnakaitseliste aspektide olulisust ja arvestab nendega kalanduses

B.2.7 Vähkide kasvatamine

Mõistab veekasutuse optimeerimise (säästlik kasutamine vms), reoveekasutuse ja ümbertöötlemise olulisust ja kasutab veetsirkulatsiooni süsteeme

Hindab ning arvestab kalanduse ja vesiviljeluse biomassi ressursi mahte, kvaliteeti ning rakendab biomassi muundamise kaasaegseid tehnoloogiaid

Aednik EKR, tase 4 (Kehtib alates 31.10.2023)

Õppekavad: aednik, tase 4 kutsekeskharidusõpe, aednik, tase 4 kutseõpe

B.2 Aednik, tase 4 üldoskused

Juhindub oma töös ja kutsealases tegevuses üldtunnustatud ja tööalastest eetikanõuetest ja heast aiandustavast, järgib keskkonnahoidlikkuse ja jätkusuutlikkuse põhimõtteid.

Järgib oma tegevuses keskkonnakaitsega seotud eeskirju, standardeid, juhiseid, seadusi ja tavasid, tagamaks, et tegevused avaldaksid keskkonnale ja loodusvaradele minimaalset negatiivset mõju.

Meisteraednik EKR, tase 5 (Kehtib alates 31.10.2023)

Õppekavad: meisteraednik, tase 5 kutseõpe

B.2 Meisteraednik, tase 5 üldoskused

Juhindub oma töös ja kutsealases tegevuses üldtunnustatud ja tööalastest eetikanõuetest ja heast aiandustavast, järgib keskkonnahoidlikkuse ja jätkusuutlikkuse põhimõtteid.

Järgib oma tegevuses keskkonnakaitsega seotud eeskirju, standardeid, juhiseid, seadusi ja tavasid, tagamaks, et tegevused avaldaksid keskkonnale ja loodusvaradele minimaalset negatiivset mõju.

Maastikuehitaja EKR, tase 4 ja tase 5 (Kehtib alates 02.11.2022)

Õppekavad: maastikuehitaja, tase 4 ja 5

Muudatusettepanekuid ei ole

Mesinik EKR, tase 4 ja tase 5 (Kehtib alates 4.04.2024)

Õppekavad: mesinik, tase 4, mesinik, tase 5

Muudatusettepanekuid ei ole